

БІБЛІОТЕКА КШ

РІЧНИЙ ЗВІТ 2023

нам 125 років

ВСТУПНЕ СЛОВО

2023 рік — другий рік повномасштабної війни — це ще один рік випробування нашої стійкості, випробування міцності нашого тіла й міцності нашого духу.

Це шлях нашої Бібліотеки довжиною в ще один рік у подоланні викликів, щоб організувати легкий та зручний доступ до інформаційних ресурсів, потрібних вам для навчання, викладання й досліджень; щоб допомогти вам поліпшити ваші освітні програми; щоб допомогти в поширенні результатів ваших досліджень; щоб ви дізналися більше про відкриту науку та академічну доброчесність; щоб ви отримали нові навички в складанні планів поширення дослідницьких даних; щоб ви могли в нас ще й задовольнити свій культурний голод, удосконалити володіння іноземною мовою, віднайти психологічну рівновагу. І найголовніше — щоб кожен, хто прийшов до Бібліотеки, був у безпеці.

Усе це робили для вас наші міцні духом бібліотекарі та бібліотекарки разом зі спільнотою КПІ та нашими партнерами.

Ми мали можливість працювати для вас у 2023 році завдяки нашим захисникам та захисницям, забезпечуючи надійний тил для фронту. Оцінювати результат і наскільки нам це вдалося, звісно, вам.

Щиро
Оксана БРУЙ
директорка Бібліотеки КПІ

*Каталог фонду науково-технічного відділу Бібліотеки
в головному корпусі Університету, 1960–1970-ті роки*

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО	2
ПІДТРИМКА СТУДЕНТІВ І ВИКЛАДАЧІВ	5
НАВЧАННЯ ТА КОНСУЛЬТУВАННЯ ДОСЛІДНИКІВ І ВИКЛАДАЧІВ	11
ПОДІЇ ДО 125-РІЧЧЯ УНІВЕРСИТЕТУ	17
ЗАХОДИ	21
РОЗВИТОК КОЛЕКЦІЇ	25
НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	33
КОМУНІКАЦІЇ ТА ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВО	38
РОЗВИТОК КОМАНДИ	41
БІБЛІОТЕКА В ЦИФРАХ	42

Читальна зала Бібліотеки в головному корпусі Університету, 1903 рік

ПІДТРИМКА СТУДЕНТІВ І ВИКЛАДАЧІВ

У 2023 році ми наполегливо адаптували послуги Бібліотеки до навчального процесу в умовах другого року повномасштабної війни росії проти України. Насамперед важливо було налагодити ефективну взаємодію з користувачами, які навчаються чи працюють віддалено, створити умови для безпечного навчання та змістовного дозвілля в Бібліотеці. Із радістю помічаємо, що все більше людей користуються освітніми просторами та послугами Бібліотеки.

Упродовж року в Бібліотеці функціонував пункт незламності та укриття, де можна було під'єднатися до Wi-Fi, зарядити власні гаджети чи користуватися гаджетами Бібліотеки, перебувати в безпеці під час повітряної тривоги. Послуги, доступ до ресурсів надавалися наживо та дистанційно.

Наші пропозиції онлайн-підтримки в чаті, за допомогою цифрового контенту, семінарів, вебінарів, онлайн-уроків поліпшували користувацький досвід студентів, викладачів, дослідників.

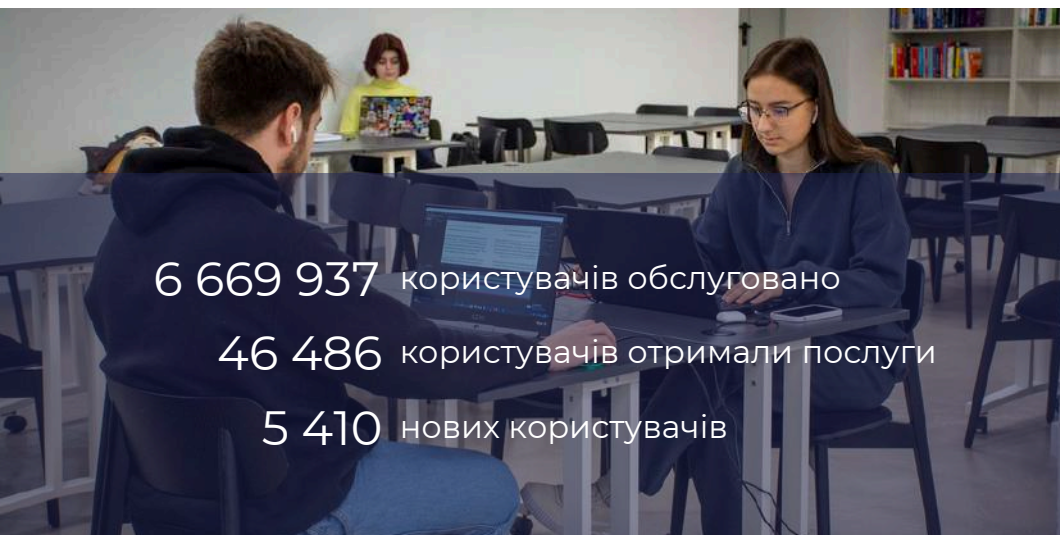

Обговорення роботи Бібліотеки в залі Вченої ради
Університету

ПОСЛУГИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ

9 448 людей скористалися послугою «Запитай бібліотекаря»
із них 2 073 в чаті, телефоном, поштою

11 500 користувачів отримали довідки
це 44 запити щодня
(удвічі більше, ніж у 2022 році)

6 669 937 користувачів обслуговано

46 486 користувачів отримали послуги

5 410 нових користувачів

240 користувачів замовили цифрову копію частини книги/статті

5 250 користувачів отримали консультації про ресурси (на 9 % більше, ніж минулого року)

550 списків джерел за темою підготували для 400 користувачів

9 000 джерел підібрали на запити (удвічі більше, ніж у 2022 році)

94 322 фізичні відвідування

6 944 995 віртуальних відвідувань

ПУТІВНИК МОЖЛИВОСТЕЙ :))

Ми створили путівник можливостей Бібліотеки КПІ, щоби розповісти про все корисне, цікаве й важливе для навчання, змістовного дозвілля та спілкування, що може стати в пригоді студентам, які навчаються в кампусі чи віддалено.

БІБЛІОТЕКА КПІ
путівник можливостей :)

ІСТОРІЯ
БІБЛІОТЕКА КПІ

ЗОНУВАННЯ
Бібліотека КПІ — твій орен-прасе. Обирай простір, залежно від своїх потреб. Іх є три види — зелені, червоні та помаранчеві! — можеш працювати в тиші чи під галмр, сам-на-сам чи в команді.

У кожному читальному залі ти знайдеш:

- комп'ютеризовані робочі місця
- виставки нових надходжень
- Wi-Fi
- розетки, щоб підзарядити свої гаджети
- підтримку бібліотекаря

ХОЛИ Робота в групах
Можна голосно розмовляти
Можна говорити по телефону
Можна їсти

4.2 6.6 Робота в невеликих групах
Можна пошепки розмовляти
Телефон у ввіборезимі
Можна їсти

1.3 3.2 Індивідуальна робота
Можна пошепки розмовляти
6.2 6.3 Не можна говорити по телефону.
Не можна їсти

УЧАСТЬ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УНІВЕРСИТЕТУ

У 2023 році ми провели лекції з інформаційної грамотності для **208** груп студентів I курсу.

Наші фахівці викладали загальноуніверситетську вибіркoву дисципліну «Основи академічної доброчесності» та курс підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників «Академічна доброчесність» (спеціальність «Публічне управління та адміністрування») на базі НМК «Інститут післядипломної освіти».

СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО ПРОСТОРУ

У 2023 році спільними зусиллями нам вдалося перетворити одне з книгосховищ Бібліотеки на освітній простір для безперервного навчання — Smart Shelter CLUST Space, що поєднує усі принади коворкінгу й функції укриття. Подієвий майданчик, кімнати для командної роботи, зум-кімнати, зони відпочинку, кухня, інклюзивна санітарна зона, книжки й настільні ігри — далеко не всі переваги простору, що може функціонувати автономно 72 години.

Проект став реальністю завдяки командній роботі сили-силенної людей: автора ідеї Руслана Тимофеєва, Анастасії Войткевич та компанії CLUST, Університету, Бібліотеки, Павла Пекера та архітектурної студії Pekar&Partners, Миколи Шумиводи та інжинірингової компанії Apfel Group, ремонтно-будівельної компанії Partner Create. Ми щиро дякуємо студентам, які допомагали звільняти приміщення від книжок і стелажів!

Візія CLUST Space — підтримка та розвиток молоді, посилення бренду України в напрямі tech та інновацій

550 м² ефективної площі

415 000 \$ залучених інвестицій

150 місць для навчання/роботи

550 місць під час повітряної тривоги

ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

У 2023 році ми організували доступ до **102** баз даних (повнотекстових, реферативних і бібліографічних) із різних галузей знань.

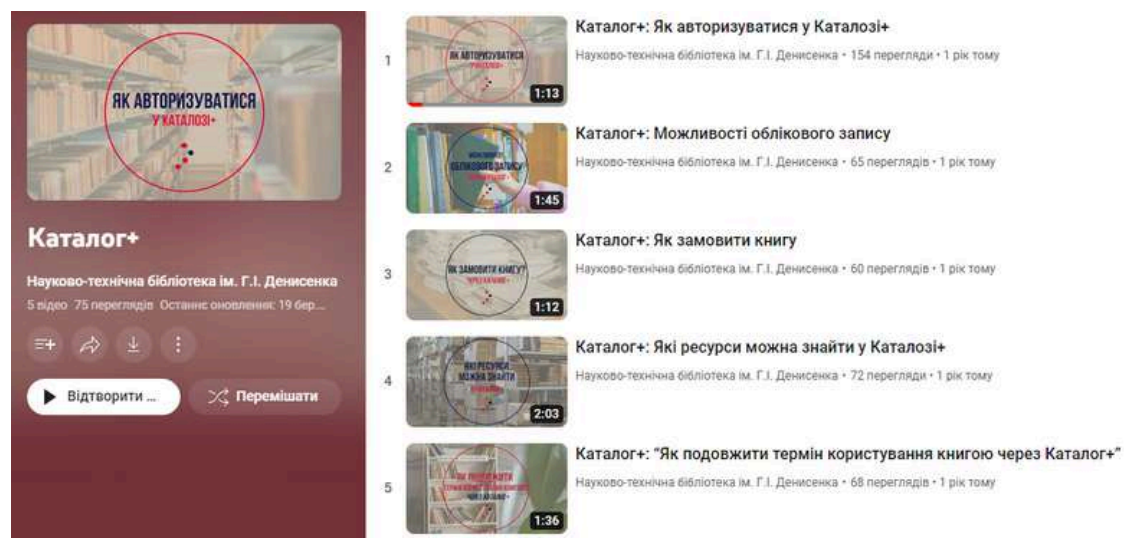
Наші користувачі мали змогу працювати з базами даних з усіх комп'ютерів у локальній мережі Університету. Також ми забезпечували можливість віддаленого доступу для працівників та студентів. Налаштували віддалений доступ до Scopus та SciVal для близько **150** користувачів, надавали дані для авторизації на платформі Research4Life.

Авторитетні міжнародні видавництва наукової літератури продовжували підтримувати вчених України й надавали безкоштовний доступ до багатьох ресурсів українським науковим установам. У 2023 році їхній перелік розширився: Research4Life, ACM Digital Library, ScienceDirect, Springer Nature, ASTM Compass, Cambridge University Press, EBSCO Health, Elsevier Health, BMJ Publishing Group.

ВІДЕОІНСТРУКЦІЇ ПРО МОЖЛИВОСТІ «КАТАЛОГУ+»

Ми підготували серію довідкових відео про можливості Каталог+ як єдиної точки доступу до всіх ресурсів Бібліотеки: каталогу, архіву ELAKPI, Цифрової бібліотеки Київської політехніки, а також окремих повнотекстових баз даних відкритого доступу.

На нашому ютуб-каналі доступні відеоінструкції про особливості авторизації, можливості облікового запису, замовлення книг, пошук ресурсів та подовження терміну користування книгою.

Фондовый стелаж, 5 м заввишки

*Головний пункт книговидачі підручників навчального відділу
Бібліотеки (головний корпус Університету, кімната 261), 1960 рік*

НАВЧАННЯ ТА КОНСУЛЬТУВАННЯ ДОСЛІДНИКІВ І ВИКЛАДАЧІВ

Ми надали низку послуг на теми життєвого циклу досліджень із питань:

- академічної доброчесності;
- забезпечення належної ідентифікації авторів Університету в міжнародному науковому просторі;
- доступу до якісних освітніх та наукових ресурсів;
- вибору видання для публікації результатів досліджень;
- визначення основних наукометричних показників авторів;
- поширення результатів наукових досліджень в електронних архівах відкритого доступу;
- визначення індексу УДК до кваліфікаційних робіт, статей та наукових видань.

- **585** консультацій з питань дослідницької діяльності;
- **1 267** консультацій щодо актуалізації даних про авторів і їхній науковий доробок у Google Scholar, Scopus, Web of Science, системах ідентифікації науковців ORCID і ResearcherID, а також щодо розміщення результатів наукових досліджень в ELAKPI;
- **480** зведених авторських профілів у наукометричній базі даних Scopus;
- **337** індексів УДК до кваліфікаційних та наукових робіт;
- **100** довідок щодо належності публікацій здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії до видань, що входять до Scopus / Web of Science та віднесені до кватилів (Q1 — Q3).

10 700 джерел рекомендували в межах послуги «Замовити список джерел для силабусу»

1 237 джерел підбрали в межах послуги «Замовити список літератури для акредитації освітньої програми»

ОСВІТНІ ЗАХОДИ ДЛЯ НАУКОВЦІВ:

- «Як знайти якісну освітню та наукову інформацію для своїх досліджень»;
- «Пошук інформації для навчання, викладання, досліджень та розвитку»;
- «Профіль автора у Google Scholar: усі тонкощі актуалізації»;
- «ORCID: ідентифікатор науковця у цифровому середовищі»;
- «MLA Style — міжнародний стиль цитування та посилання в галузі гуманітарних та соціальних наук»;
- «Відкрити не можна комерціалізувати» (у межах Міжнародного тижня відкритого доступу)».

A collage of promotional materials for library events. It includes social media posts from 'Бібліотека КПІ / KPI Library' with dates like '24 січня 2023 р.' and '23 жовтня 2023 р.'. There are also posters for 'International Open Access Week' and 'MLA Style міжнародний стиль цитування та посилання в галузі гуманітарних та соціальних наук'. The posters mention dates like '24/10 о 16:00 онлайн' and '25/10 о 16:00 онлайн' and the hashtag '#OAWeek'.

Усього організували **19** заходів, до яких долучилися **1 000** людей.

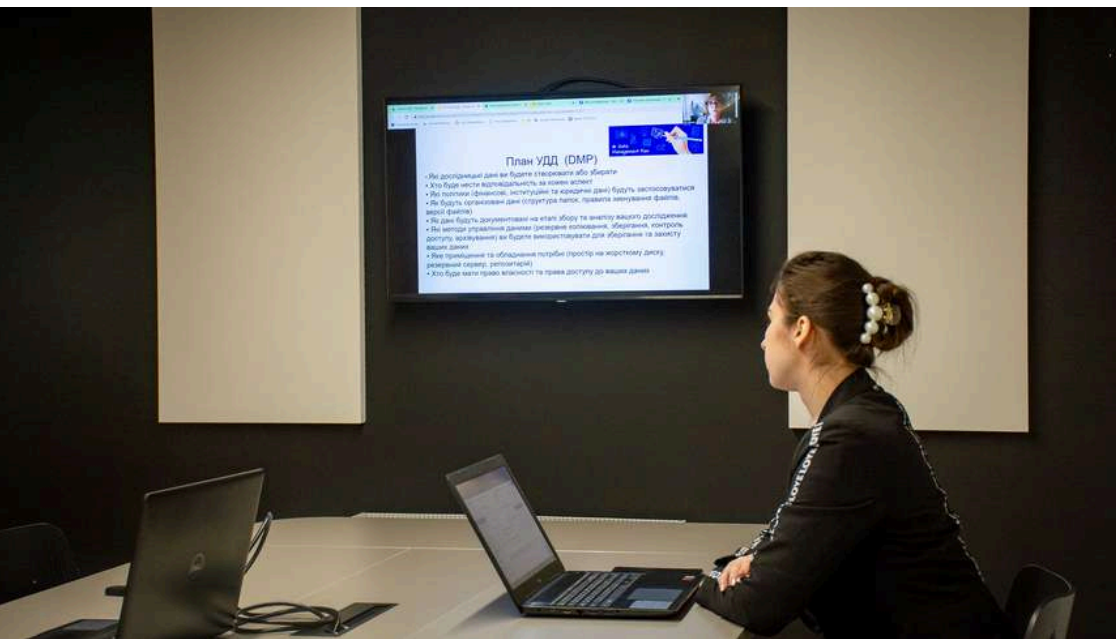

МОНІТОРИНГ ПУБЛІКАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ

Наші фахівці провели моніторинги публікаційної активності науковців Університету за різні часові періоди:

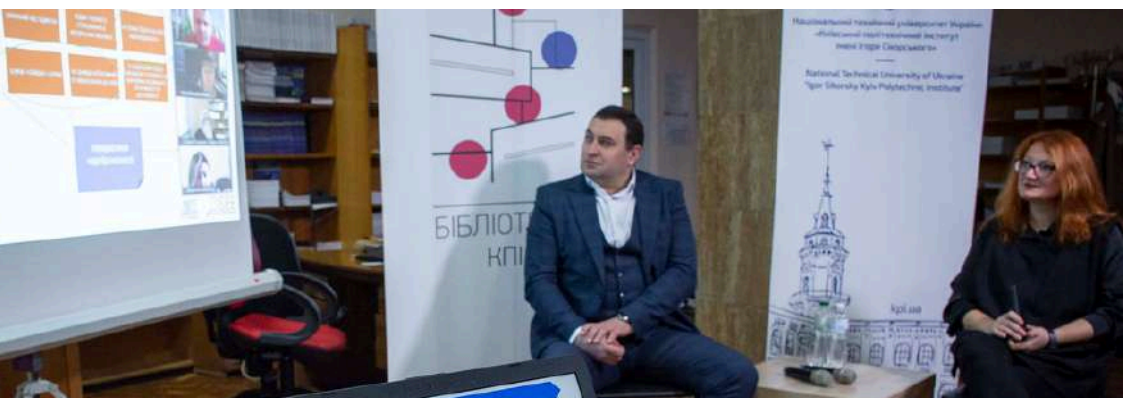
- комплексний моніторинг та аналіз основних наукометричних показників (кількості публікацій, їхньої цитованості, індексу Гірша) КПІ ім. Ігоря Сікорського, його структурних підрозділів (факультетів, кафедр) та усіх науковців за Scopus та/або Web of Science;
- комплексний моніторинг та аналіз основних наукометричних показників за п'ятирічний період (2018–2022) для науково-педагогічних працівників за Scopus та/або Web of Science;

- моніторинг основних наукометричних показників усіх структурних підрозділів Університету за часові періоди 2014–2016, 2017–2019, 2020–2022 роки;
- моніторинг основних наукометричних показників науковців на запит структурних підрозділів Університету (НН ІАТЕ, НН ІМЗ, ПБФ, РТФ, ФБМІ);
- моніторинг усереднених показників цитованості для всіх кафедр Університету за даними Scopus;
- моніторинг публікацій авторів КПІ ім. Ігоря Сікорського в міжнародному співавторстві та укладання переліку зарубіжних авторів із контактною інформацією про них для посилення подальшої співпраці;
- моніторинг публікацій авторів КПІ ім. Ігоря Сікорського, що увійшли до 10 % найцитованіших у своїх предметних категоріях за даними Scopus;
- моніторинг 320 профілів дослідників Університету в системі Google Scholar, публікації яких мають найбільшу кількість цитувань.

ПІДТРИМКА ВІДКРИТОЇ НАУКИ

У 2023 році ми створили новий напрям, орієнтований на підтримку відкритої науки. Вивчення досвіду зарубіжних університетів з управління дослідницькими даними дало змогу детально висвітлювати для наших дослідників різні аспекти роботи з даними дослідження: від пошуку наборів даних до їхнього повторного використання.

Вебінари для формування компетентностей з відкритої науки:

- «Основи управління дослідницькими даними»;
- «План управління дослідницькими даними»;
- «Організація дослідницьких даних: іменування та керування версіями файлів»;
- «Формати файлів. Проблеми збереження та безпека даних».

ПІДТРИМКА НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ ТА ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ УНІВЕРСИТЕТУ

Наші фахівці інформували та консультували представників редакцій наукових періодичних видань та організаційних комітетів наукових конференцій: надали понад **800** консультацій щодо розвитку видавничих проєктів відповідно до найліпших міжнародних видавничих практик та міжнародних вимог до якості видань.

Провели комплексний аналіз наукових періодичних видань Університету за низкою критеріїв, що враховуються при включенні видань до наукометричних баз даних, зокрема Scopus та Web of Science. Щоквартально здійснювали моніторинг та аналіз цитованості видань у цих базах даних.

КУЛЬТУРА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЗАПОБІГАННЯ ПЛАГІАТУ

Наші фахівці активно задіяні в університетській робочій групі з академічної доброчесності. Щороку спільно напрацьовуємо план заходів, спрямованих на формування високого рівня культури академічної доброчесності: від розроблення регламентувальних документів до створення коміксів та відео. Комплексний підхід допомагає згуртуванню академічної спільноти задля обговорення викликів у сфері запровадження політик і процедур академічної доброчесності в освітньому процесі. Нині зусилля здебільшого спрямовуємо на формування навичок та вмінь, що допомагають не порушувати мимоволі принципи академічної доброчесності в освітньому процесі та дослідницькій діяльності.

- **366** консультацій надали відповідальним від кафедр із різних питань використання антиплагіатної системи;
- **289** підручників, посібників, монографій перевірили на ознаки плагіату.

У 2023 році в межах курсу відкритих лекцій «Академічна ДоброЧесність: правила гри чи справа честі» прочитали 5 лекцій:

- «Академічна доброчесність: найважливіше з теорії для практичних результатів»;
- «Відповідальний пошук та доброчесне використання інформаційних джерел»;
- «Відкрита наука як засіб сприяння академічній доброчесності»;
- «Хто може зробити висновок, чи є в роботі плагіат: все про перевірку академічних текстів»;
- «Як правильно оформити запозичення з інших джерел».

*Колектив Бібліотеки на зборах
у головному корпусі Університету, 1967 рік*

ПОДІЇ до 125-річчя Університету

У 2023-му Київській політехніці виповнилося 125 років. І ми активно працювали, щоб цікаво, усебічно та творчо відзначити цю важливу дату. Бібліотека — невід'ємна частина Університету від початку його заснування. Тож у Бібліотеці збереглися не тільки книжки, але й історія Київської Політехніки в найрізноманітніших її проявах, і нам було важливо поділитися нею з нашими користувачами та всією спільнотою КПІ.

Із нагоди 125-річчя КПІ ім. Ігоря Сікорського наші бібліотекарі отримали почесні відзнаки та грамоти

Доцент, кандидат хімічних наук кафедри фізичної хімії
Микола Пономарьов

Михайло Кальницький
випускник ФЕА КПІ ім. Ігоря Сікорського

До ювілею Київської політехніки ми підготували відеопроєкт «Жива історія КПІ», що присвячений людям, які творили історію Університету:

- історія найстарішого факультету — хіміко-технологічного;
- історія факультету електроенерготехніки та автоматики.

Підготували електронне видання «Рідкісні та цінні видання Науково-технічної бібліотеки ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»».

РІДКІСНІ ТА ЦІННІ ВИДАННЯ

Науково-технічної бібліотеки ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

У матеріалі йдеться про унікальні книжкові пам'ятки науково-технічної літератури, що становлять найціннішу частину бібліотечного фонду і є науковим та історичним надбанням України. Видання містить інформацію про організацію, становлення, розвиток та понад сторічну діяльність Університету.

На сторінках представлені праці викладачів Університету 1869–2020 років видання, книги з приватних бібліотек викладачів. Поряд з історичним матеріалом подано численні фотографії.

ПРОВЕНІЄНЦІ

Провенієнці (proveniens) — це шрифтові надписи в документах, які свідчать про його походження, авторство, дату, місце, умови збереження тощо. Провенієнці містять назву видання, дату, місце, умови збереження тощо.

У виданнях фонду бібліотеки цінних документів і листів провенієнці оформлялися двома способами: хронологічно між датами виходу XVIII ст. частіше траплялися в рукописних виданнях. Мова там мала звичайно українську, російську, польську, німецьку, французьку, англійську. Заради нещодавньої формулювання назви видання і відомостей про автора змінювалися.

ВЛАСНИЦЬКІ НАПИСИ АБО АВТОГРАФИ

Ще одним вид власницького знаку — напис або автограф, зроблений особою, якій належало видання. Звичайні автографи складаються з імені чи ініціалів та прізвища і ставляться в різних частинах титульних сторінок або на форзаці.

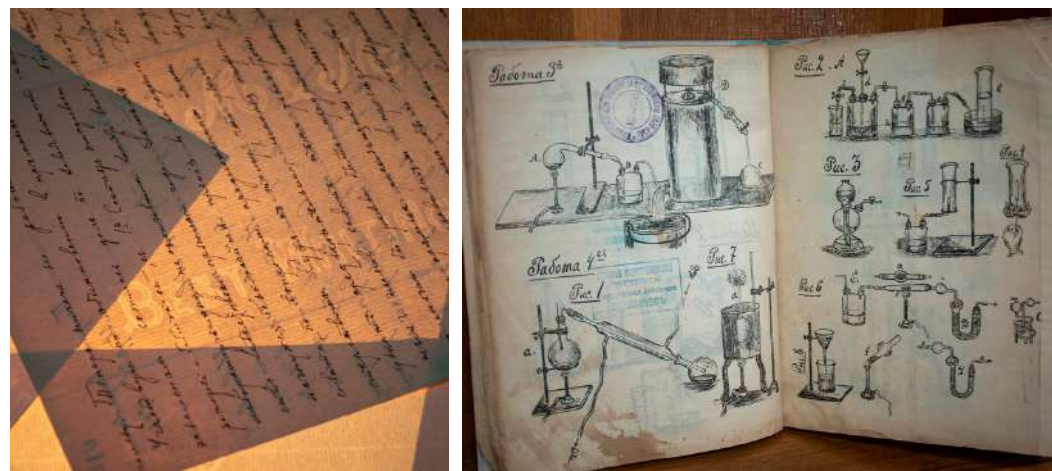
ВИСТАВКИ 2023

«Сторінки історії Київської політехніки» — на виставці було представлено документи, що ілюстрували розвиток Університету від заснування і до сьогодення: нариси з історії, різноманітні документи: списки перших студентів, положення, правила, кошториси, щорічні звіти про діяльність інституту, фотографії.

«Бібліотека — своя історія» — виставка до Всеукраїнського дня бібліотек, що відображала шлях Бібліотеки КПІ від початку заснування й до сьогодення — у документах, спогадах, фотографіях, статтях.

Виставка до 165-річчя М. І. Коновалова — другого ректора Університету, професора, декана хімічного факультету — презентувала чернетки наукових робіт, лекції, особисті записи, листи відомих учених (1889–1906 років), друзів, родичів, студентів, адресовані М. І. Коновалову, та книги з його приватної бібліотеки.

*Викладачі та студенти Університету
на фоні головного корпусу, 1900-ті роки*

Засідання Вченої ради Університету, 1900-ті роки

ЗАХОДИ

У 2023 році ми організовували культурно-освітні та науково-популярні заходи, підтримували громадські ініціативи, особливо студентські.

20 заходів щомісяця — чималий результат. Науково-популярні лекції, фестивалі, дискусії, кінопокази, літературні цикли, виставки, наш музичний клас — ініціативи, що об'єднували, розвивали та надихали наших користувачів у стінах #kpiLibrary.

Презентація книги «Очи Маріуполя»

Фестиваль настільних ігор

- Святкування Всеукраїнського дня вишиванки об'єднало КПІшників за традиційною активністю — висадженням калини біля Бібліотеки. Опісля в холі бібліотеки на відвідувачів чекало відкриття виставки «Благословенна Україна». День не обійшовся без сюрпризів: студенти одягли пам'ятник Ігорю Сікорському у вишиванку.
- Фестиваль настільних ігор «Благодійна Гікосфера» та «Благодійна Гікосфера 2.0». На зібрані під час заходу кошти організатори придбали 100 аптечок та 550 турнікетів для наших захисників і захисниць.
- До Дня Незалежності України — презентація книги «Очи Маріуполя» про захисників «Азовсталі», які вистояли проти однієї з найбільших армій світу. Презентувала книгу авторка, випускниця НН ФТІ, українська поетеса Анастасія Дмитрук.

- Зустріч з Едуардом Івановичем Кузнецовим, автором книги «Тридцять років на орбіті», людиною, яка присвятила своє життя розвитку аерокосмічної галузі України.
- Виставка до 130-річчя відкриття Вікентієм Хвойкою перших пам'яток трипільської культури, однієї з найдавніших трипільських споруд — Небелівського храму. Експонати — аналоги унікальних артефактів, знайдених під час розкопок на теренах Кіровоградської області.

- Виставка плакату «Мистецтво у полум'ї війни», присвячена Дню Незалежності України та нашим захисникам.
- Творчий благодійний музично-поетичний вечір Юлії Мальованої «Жити під час війни», за участі трьох зіркових гостей — Тетяни Власової, Алли Миколаєнко та Марини Пономаренко.

«БІБЛІОТЕКА СВОЯ» ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ БІБЛІОТЕК

У ювілейний рік ми відзначали Всеукраїнський день бібліотек в особливий спосіб: запросили студентів за лаштунки Бібліотеки та запропонували їм спробувати себе в ролі бібліотекарів на спеціальному заході «Inside Бібліотека КПІ».

Шість студентських команд під керівництвом наших фахівців створювали шифри УДК, реєстрували користувачів, оцифровували, шукали, розставляли, реставрували книжки — і все це вчилися висвітлювати для бібліотечних соцмереж. Це був унікальний досвід мотивації, підтримки та ентузіазму для всіх учасників.

«Такий захід варто масштабувати, щоб ще більше людей змогли спробувати!»

«Ми інакше поглянули на бібліотеку»

Завершився Всеукраїнський день бібліотек заходом «Вечір українського фольклору».

Одна з кафедральних бібліотек, 1960 рік

РОЗВИТОК КОЛЕКЦІЇ

Щороку ми робимо все можливе, щоб розвивати актуальну колекцію інформаційних ресурсів. На виділені Університетом кошти ми придбали та передплатили видання, що передусім необхідні для забезпечення освітнього процесу. Водночас активно працювали й над Програмою із залучення дарунків. І ми безмежно вдячні всім нашим щедрим дарувальникам, які наповнюють нашу колекцію цікавими виданнями.

Також ми збільшували кількість власних електронних ресурсів шляхом наповнення університетського репозитарію. Підбирали та рекомендували нашим користувачам відкриті електронні ресурси та ресурси, до яких був наданий безкоштовний доступ для підтримки України.

1 264 друковані видання подаровано,
з них 93 — електронні

297 примірників залучено в межах
проєкту #Книгу_студенту

ІНСТИТУЦІЙНИЙ РЕПОЗИТАРІЙ ELAKPI

11 219 нових матеріалів в ELAKPI

57 005 усього документів в ELAKPI

53 179 документів у відкритому доступі

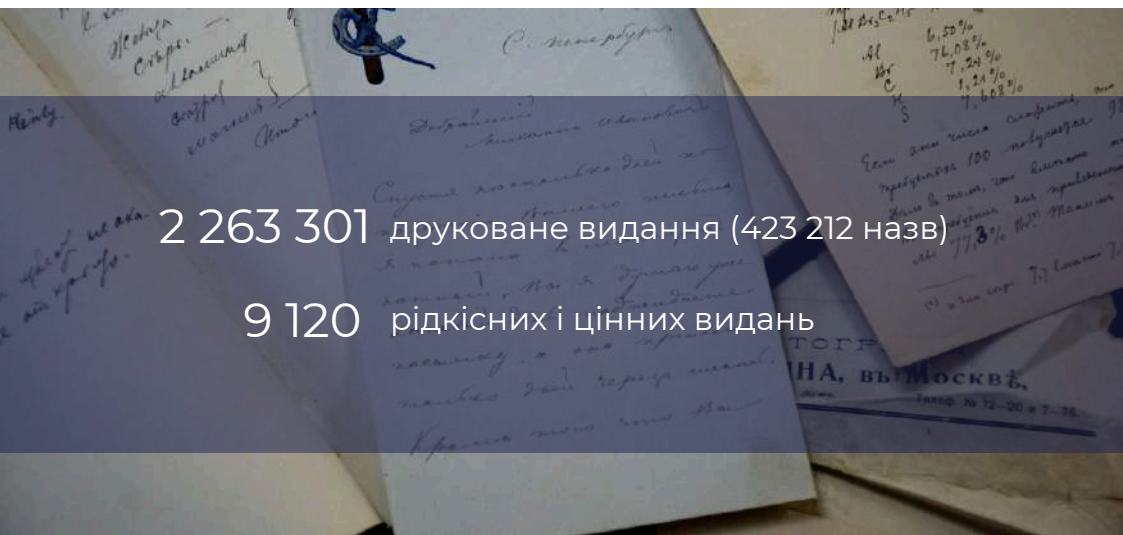
7 637 самоархівованих документів

16 426 682 перегляди документів

6 556 727 користувачів архіву

2 263 301 друковане видання (423 212 назв)

9 120 рідкісних і цінних видань

РОЗВИТОК КОЛЕКЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ CLUST SPACE

Відкриття сучасного освітнього простору в Бібліотеці — смартукриття CLUST Space — поставило перед нами приємне завдання — наповнити книжкові полиці цікавою літературою, яку радять до прочитання лідери думок, експерти в різних галузях знань.

Ми звернулися до низки українських видавництв із проханням порекомендувати та за можливості подарувати в новий простір книги, які видавництва щиро радять прочитати кожному.

Ми безмежно вдячні:

Видавництвам «Бородатий Тамарин», «Віхола», ArtHuss, Discursus, MAL`OPUS, Nasha Idea, які допомогли нам наповнити простір CLUST Space сучасними книгами та коміксами.

Компаніям «Ігромаг», Мемо Games та PLAYERSGETREADY, які подарували цікаві настільні ігри для тренування фантазії, емоційного інтелекту, креативності, стратегічного й логічного мислення.

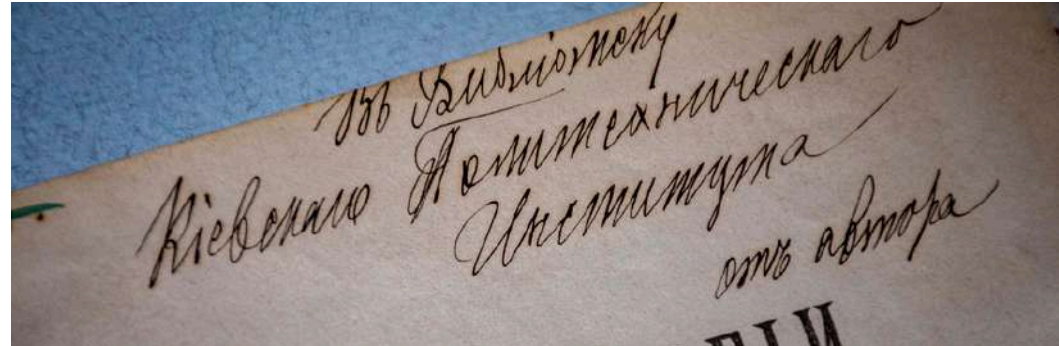
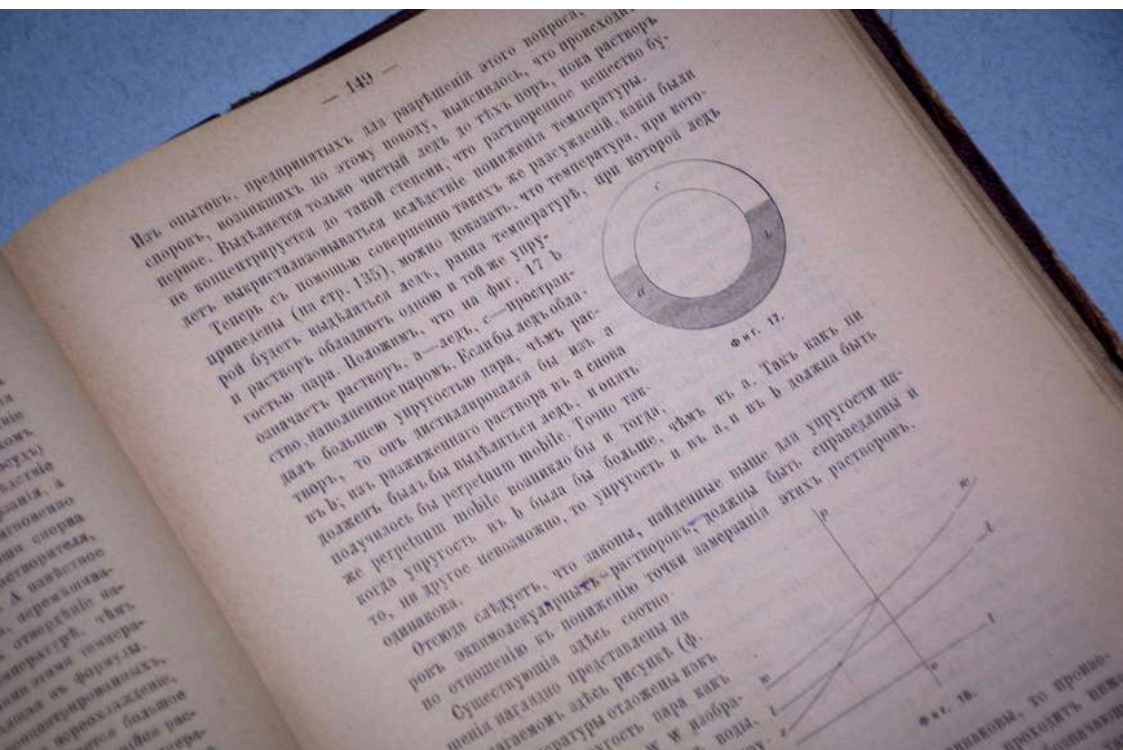

ЦИФРОВА БІБЛІОТЕКА КИЇВСЬКОЇ ПОЛІТЕХНІКИ

Колекція документів М. І. Коновалова

Зібрання містить наукові роботи вченого; видання, що присвячені його життю й діяльності; книги з особистої бібліотеки; матеріали з приватного архіву вченого, які передали Інституту в 1907 році.

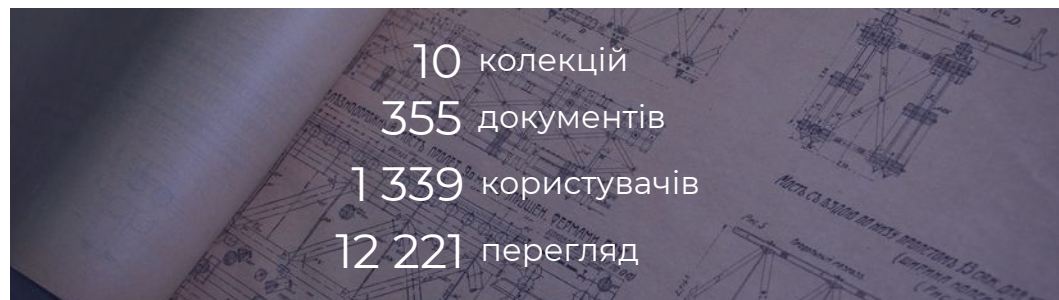
До колекції додано 19 об'єктів.

Колекція провенієнцій

Зібрання містить різні книжкові знаки, що знайдені на палітурках і сторінках видань XVIII — першої чверті XX століття, печатки й штампи, власницькі й дарчі написи, рукописні помітки, екслібриси тощо.

До колекції додано 32 документи. Усього зібрання налічує 156 матеріалів.

10 колекцій
355 документів
1 339 користувачів
12 221 перегляд

«Спогади випускників»

Найпопулярніша колекція Бібліотеки: у 2023 році зацікавила 1 086 користувачів.

Зібрання містить записки, мемуари, спогади про навчання в Київській політехніці випускників різних років, зокрема роботи Януша Фукса, керівника секції польських вихованців КПІ.

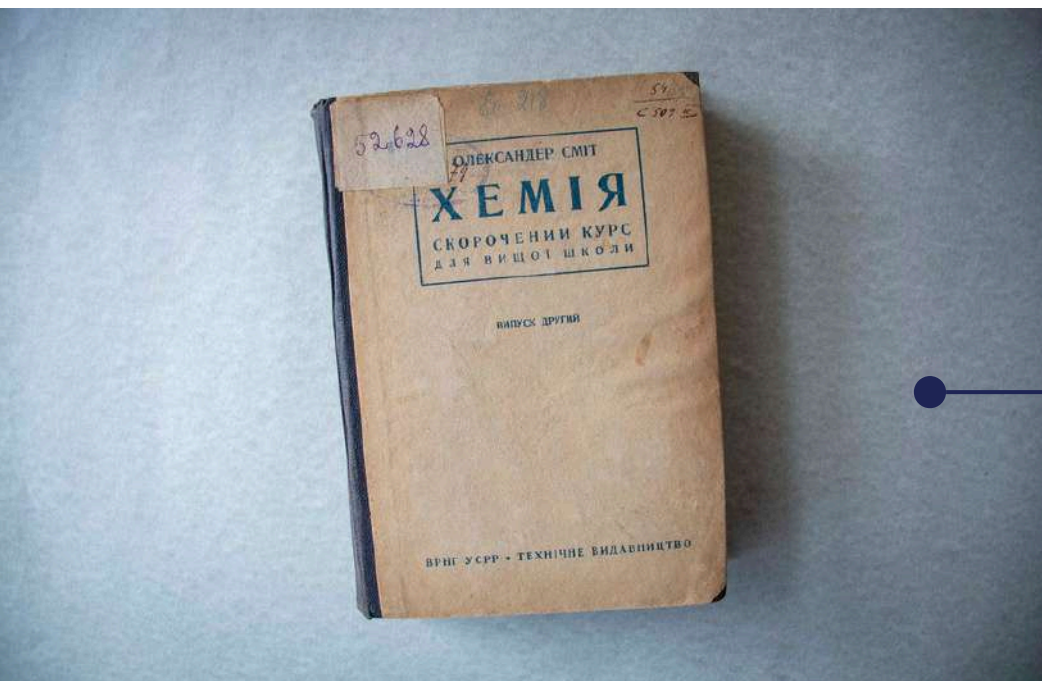
СПЕЦІАЛЬНІ КОЛЕКЦІЇ

«Українськомовні документи 20–30-х років ХХ століття»

Новостворене зібрання охоплює технічну літературу, словники, навчальні й практичні посібники та трактати видатних учених, що перекладені українською мовою, а також окремі відбитки журнальних статей, збірники наукових праць, монографії, переклади наукових праць і навчальних посібників із французької, німецької, англійської мов.

До колекції увійшло 76 українськомовних видань професорів і викладачів Університету 1924–1939 років та 20 примірників українськомовних літографованих видань 1923–1938 років.

Сміт О. Скорочений курс хемії для вищої школи = *College chemistry*. 1932

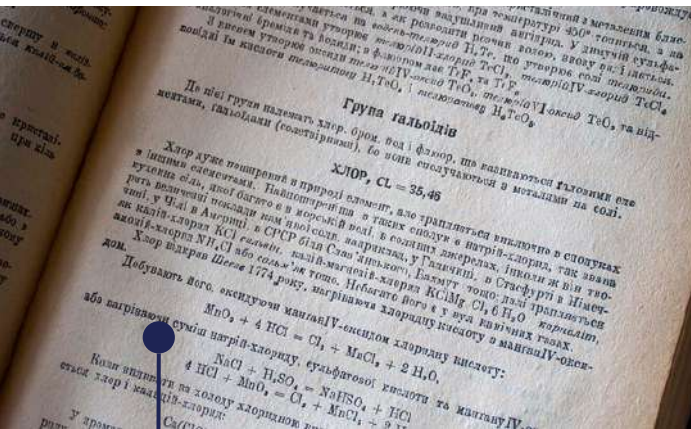
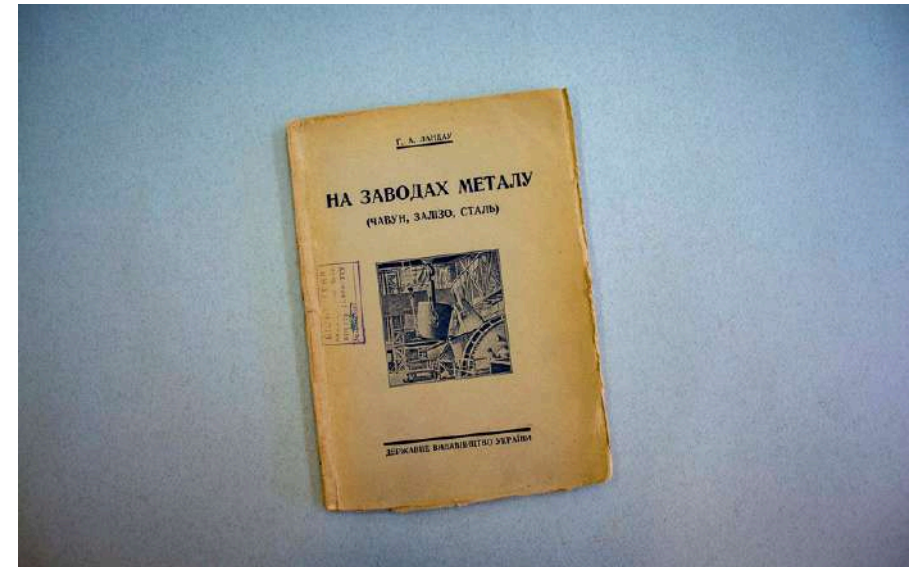
Підручник для закладів вищої освіти хімічного спрямування.

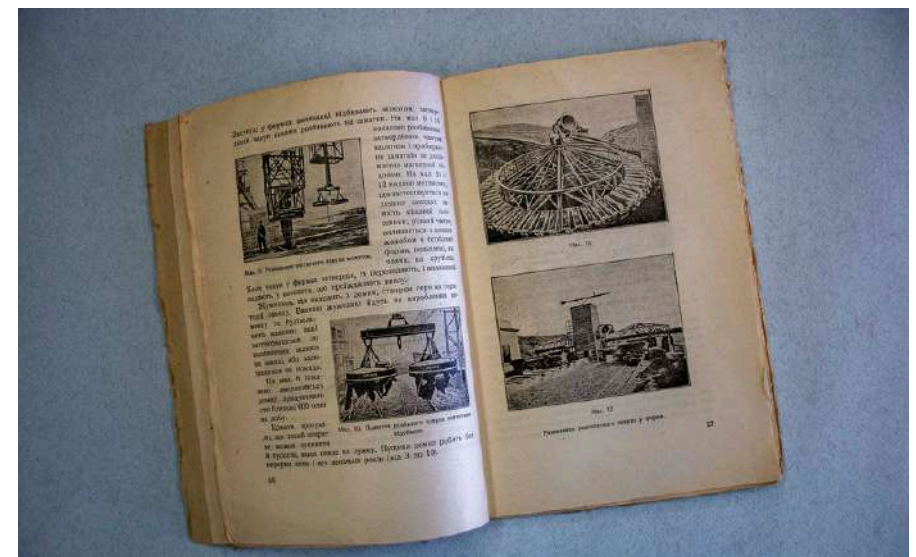
Ландау Г. А. На заводах металу. 1929

Корабельні гармати, голки медичних шприців, казани, каструлі, бритви, океанські пароплави й ткацькі човни, мости, годинникові пружини — галузі застосування заліза безмежні. Із чого виробляють залізо, як видобувають — усе це висвітлено у виданні.

Топуз І. І. Лябораторія в лако-фарбовім виробництві. 1931

У книзі розглянуто контрольно-аналітичну роботу лабораторії: найпоширеніші способи дослідів, що використовувалися в найважливіших галузях лакофарбової промисловості. Видання доповнено словником технічних термінів із перекладом.

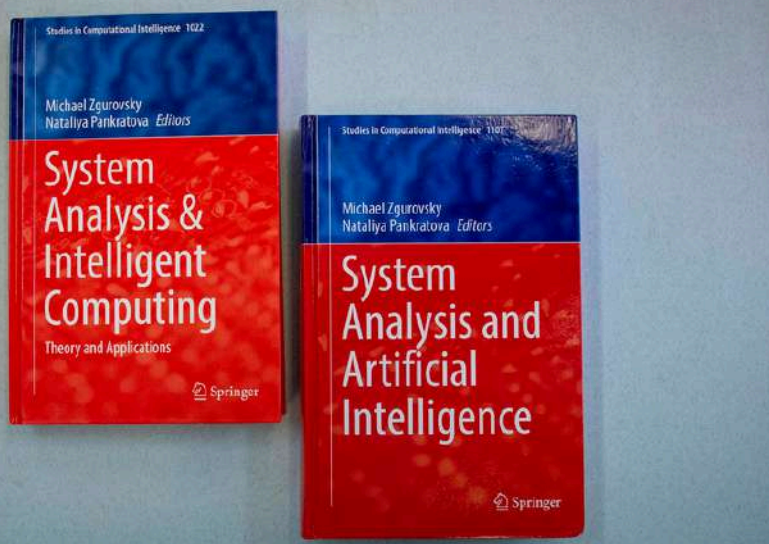

«Праці викладачів КПІ ім. Ігоря Сікорського»

Колекція містить праці викладачів Університету 1869–2020 років видання: монографії, збірники, навчальні посібники, курси лекцій, підручники, методичні рекомендації тощо.

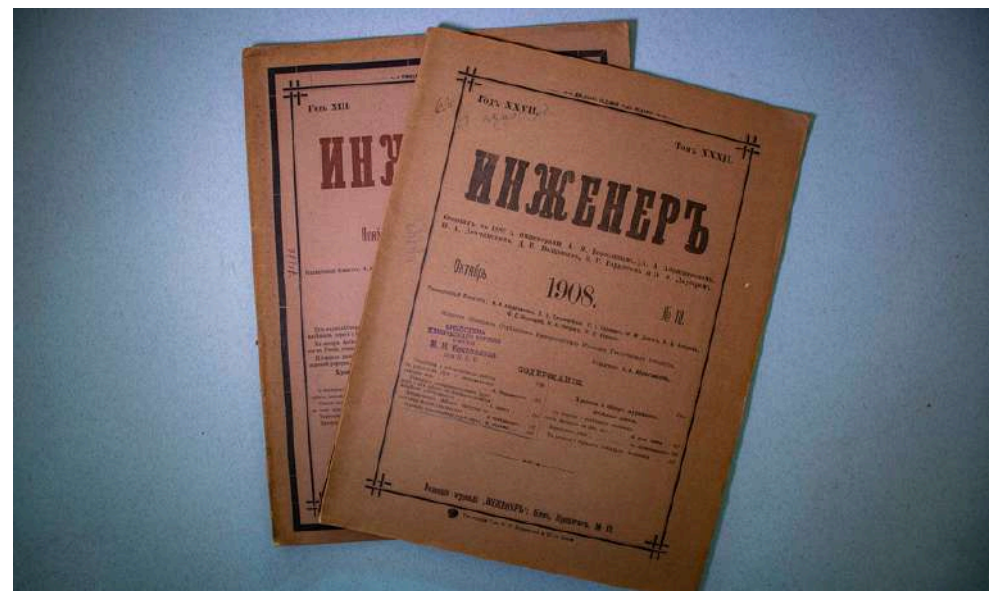
До колекції додано 79 документів. Усього зібрання налічує 5 478 назв, 6 195 примірників.

Zgurovsky M., Pankratova N. System Analysis and Artificial Intelligence Michael. 2023

У книзі висвітлено останні дослідження в галузі системного аналізу та штучного інтелекту.

Видання подарував Бібліотеці один із авторів книги, ректор Університету Михайло Згуровський.

«Періодичні видання КПІ»

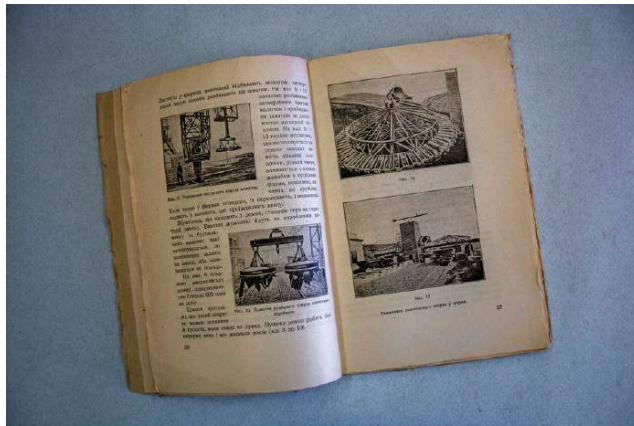
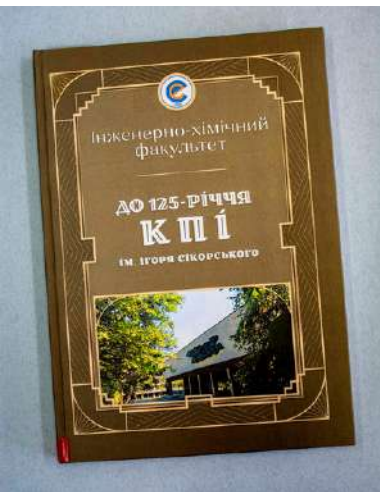
Зібрання містить журнали й газети Університету за всі роки його існування.

Колекція налічує 2 355 друкованих видань, у 2023 році поповнилася на 54 примірники.

«Історія КПІ ім. Ігоря Сікорського»

Зібрання історичних матеріалів та фотодокументів, нарисів і досліджень про окремі факультети й кафедри, спогадів, біографій та мемуарів видатних учених, причетних до діяльності Університету. Колекція налічує 6 195 документів, у 2023 році поповнилася 141 примірником.

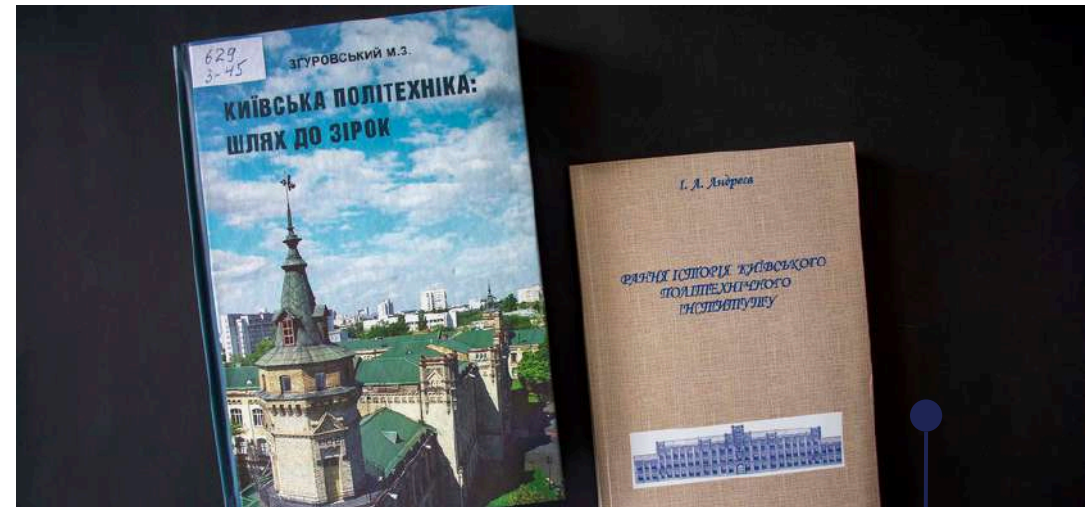
Інженерно-хімічний факультет : до 125-річчя КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023

Видання висвітлює етапи розвитку факультету крізь зв'язок минулого із сьогоденням. Містить аналіз досягнень за 1998–2023 роки, а також знайомить із видатними вченими, педагогами, випускниками та студентами, які прославляли факультет своїми відкриттями.

Андреєв І. А. Рання історія Київського політехнічного інституту. 2023

Книга присвячена заснуванню та першим рокам роботи Київської політехніки. Автор використав чимало архівних матеріалів міста Києва.

Видання подарував Бібліотеці до 125-річчя КПІ Ігор Андреев — кандидат технічних наук, доцент Університету.

Згуровський М. З. Київська політехніка: шлях до зірок. 2021

Видання присвячено піонерам авіа- та ракетобудування, видатним представникам інженерної думки, чиї славетні імена вписані в історію КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Видання подарував Бібліотеці автор книги та ректор Університету Михайло Згуровський.

*Відділ бібліографії.
Чергова бібліотекарка — головна бібліографка Золотоног Л. І., 1990 рік*

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Наукову діяльність ми спрямували насамперед на практичне впровадження її результатів у роботу Бібліотеки та сфокусували на дослідженні, збереженні історичної спадщини Університету й України в цілому. Підвищений інтерес до спадщини набув нових сенсів у контексті відзначення 125-річчя КПІ ім. Ігоря Сікорського. Напрями наукових досліджень охоплювали вивчення особливостей фонду рідкісних та цінних документів, історії формування фонду Бібліотеки, проблематики інформаційної грамотності дослідника.

Наші фахівці наповнювали предметно-орієнтовані електронні колекції «Праці викладачів КПІ ім. Ігоря Сікорського», «Видання та публікації про КПІ ім. Ігоря Сікорського», «Наукові школи КПІ ім. Ігоря Сікорського», «Історія науки і техніки», «Видатні конструктори України», «Літопис Бібліотеки КПІ».

Зокрема, до розпочатої у 2022 році електронної колекції «Літопис Бібліотеки КПІ» вже відібрано 469 статей (праць співробітників), внесено 54 статті; до колекції «Російсько-українська війна» відібрано 35 статей з газети «Київський політехнік»; до колекції «Наукові школи КПІ» — 33 статті.

Ми актуалізували профілі наших працівників у Google Scholar, ORCID, що позитивно позначилося на авторитетності публікацій Бібліотеки в професійному цифровому науковому середовищі. Кількість оновлених профілів зросла до 22.

У 2023 році вийшов друком біобібліографічний покажчик «Михайло Іванович Коновалов» — до 165-річчя від дня його народження та 125-річчя КПІ ім. Ігоря Сікорського, 120-річчя першого випуску інженерів і агрономів.

Видання висвітлює основні етапи життя й творчості видатного вченого-хіміка, широко освіченого фахівця, інженера й педагога, видатного громадського діяча, організатора вищої технічної освіти в Україні, ректора (директора) Київського політехнічного інституту (1902–1904), професора Михайла Івановича Коновалова.

Також ми розвивали серії «Біобібліографія вчених Київської Політехніки» та бібліографії до видань «Видатні конструктори України», «Енциклопедія Сучасної України».

До дев'ятого тому видання «Видатні конструктори України» підготували бібліографії праць та літератури про життя й діяльність видатних конструкторів: Александрова А. П. — 313 джерел, Кісунько Г. В. — 87 джерел, Івченко О. Г. — 70 джерел, Каменєва В. М. — 34 джерела, Балабуєва П. В. — 160 джерел, Павловського М. А. — 370 джерел.

Доповнили хронологічні бібліографічні списки праць учених Університету, що розміщені в ELAKPI.

Створили 23 статті та доповнили фотографіями, фактографічними даними, переліками праць 13 статей про вчених Університету для видання «Енциклопедії Сучасної України».

ВИДАННЯ ТА ПУБЛІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ

Упродовж року наші працівники популяризували життя Бібліотеки та професійні досягнення у фахових виданнях та на різних онлайн-платформах. В університетській газеті «Київський політехнік» опубліковано чотири статті. Маємо три публікації в матеріалах міжнародних конференцій та дві статті в зарубіжних виданнях.

Публікації, що висвітлюють життя бібліотек в умовах війни, в професійних іноземних виданнях:

- [стаття](#) в італійському *Biblioteche Oggi*;
- [стаття](#) в польському *Biuletyn EBiB*;
- [стаття](#) в американському *International Leads*.

УЧАСТЬ У НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ ЗАХОДАХ

У 2023 році 86 наших працівників взяли участь у 31 міжнародному та всеукраїнському науково-практичному заході: конференціях, форумах, конгресах, школах та вебінарах, що відбулися в Україні (Дніпро, Одеса, Львів, Харків) та за кордоном (Велика Британія, Грузія, Італія, Німеччина, Польща, США, Угорщина). Загалом на заходах представили 12 доповідей про досвід роботи Бібліотеки.

Бібліотекарка Мирослава Щиглинська виступає з доповіддю «Внесок Бібліотеки в розвиток інформаційної культури КПІ ім. Ігоря Сікорського» на литовсько-українському бібліотечному форумі «Роль бібліотек у зміцненні демократичного суспільства»

Провідна бібліотекарка Анна Хоменко на літній школі University Library and Digital Transformation у Познані, Польща

PR-менеджерка Олександра Родигіна на Міжнародній конференції «Бібліотека — фасилітатор наукових досліджень» у Тбілісі, Грузія

Щорічна конференція Європейської асоціації дослідницьких бібліотек (LIBER) 2023 в Угорщині, учасницею якої була Оксана Бруй

У 2023 році Бібліотека також була членом Європейської асоціації дослідницьких бібліотек (LIBER). Директорка бібліотеки Оксана Бруй взяла участь у 52 конференції LIBER «Відкрита і надійна — Переоцінка цінностей дослідницької бібліотеки», що проходила 5–7 липня 2023 року в Будапешті. У фокусі програми був досвід різних країн та установ з організації відкритого доступу та відкритої науки, управління дослідницькими даними, впровадження нових бібліотечних сервісів та багато іншого.

Ключова доповідь Оксани Бруй на ACM/IEEE JCDL 2023 — Joint Conference on Digital Libraries «На шляху до Національної електронної бібліотеки»

Працівниці Бібліотеки обговорюють робочі питання, 1957–1958 роки

КОМУНІКАЦІЇ ТА ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВО

32 043 відвідувачі вебсайту
Бібліотеки з різних країн світу

104 997 переглядів сторінок

12 005 переглядів у мобільній версії

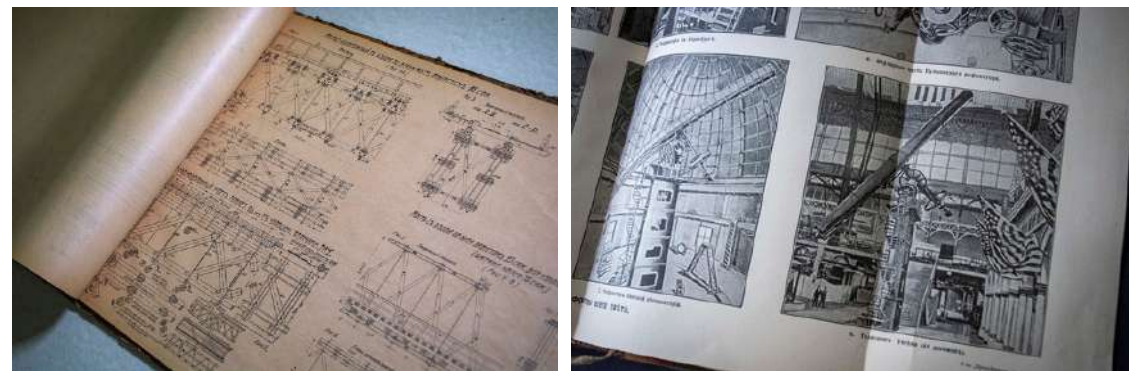
МЕРЕЖІ

Ми інформували наших користувачів про новини, послуги та можливості Бібліотеки. Звісно, в наших соціальних мережах ми не могли оминати тему 125-річчя Університету. Багато розповідали про освітній простір CLUST Space, робота над яким тривала протягом 2023 року.

У 2023 році у фокусі наших соціальних мереж були тематичні публікації, присвячені книгам.

Ми розпочали серію дописів про стародруки, рідкісні й цінні видання в нашій Бібліотеці.

Головним акцентом цих публікацій є візуальний ряд: шрифти, книжкові ілюстрації, оздоблення книжок. Ще одна серія дописів «Просто про складне» присвячена актуальним науково-технічним виданням із нашого фонду.

Пресконференція «Інноваційні безпекові стандарти в системі освіти України»

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

У 2023 році маємо 26 опублікованих матеріалів про Бібліотеку, 12 із них присвячено створенню інноваційного освітнього простору Smart Shelter CLUST Space.

Інші публікації висвітлювали заходи Бібліотеки, її історію та діяльність. На польському бібліотечному сервісі Lustrо Biblioteki вийшла стаття про життя Бібліотеки під час повномасштабного вторгнення. А інтернет-видання «БЖ» додало нашу Бібліотеку до свого переліку найцікавіших київських бібліохабів.

Бібліотekarze są niezłomni! – funkcjonowanie Biblioteki Politechniki Kijowskiej w czasie rosyjskiej agresji

Redakcja 19/07/2023

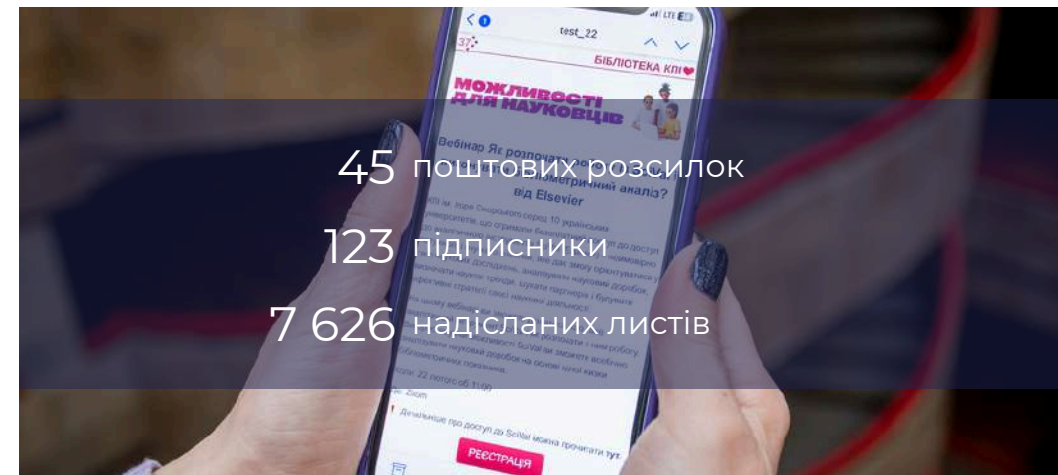
Бібліотека КПІ: київський Гоґвортс

Розташована у самому центрі студентського містечка «Політеху», на Площі знань, бібліотека КПІ не лише найбільша технічна університетська бібліотека країни, а й унікальний архітектурний об'єкт. Зовні, на фасаді – чотири поверхи, а у середині – аж десять поверхів з десятками читальними залами, оригінально оформленим інтер'єром та непередбаченою і деши-технічною атмосферою.

ДАЙДЖЕСТ

У дайджестах новин від Бібліотеки КПІ ми розповідали про найцікавіші можливості для користувачів, анонсували яскраві події та радили цікаві книжки з бібліотечних полиць. Новою цьогоріч стала рубрика «Цікаве за тиждень», яка змальовувала ретроспективу головних подій попереднього тижня в Бібліотеці. Запрошуємо підписатися на дайджест усіх, хто ще ні ;)

45 поштових розсилок

123 підписники

7 626 надісланих листів

*Відділ наукової обробки літератури
та організації каталогів, 1965–1970 роки*

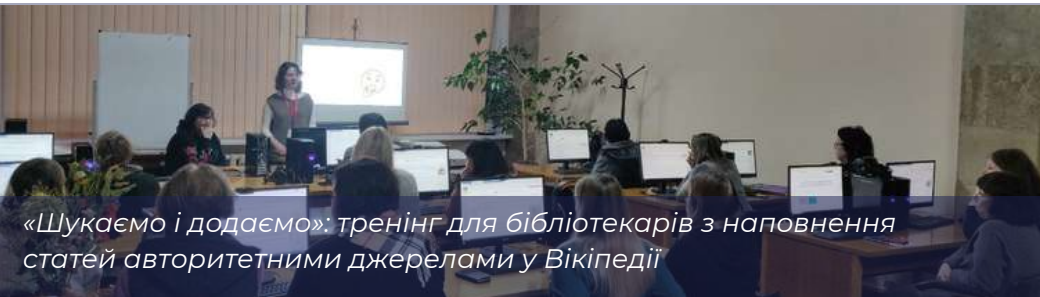
Колектив Бібліотеки в повоєнні роки (1945–1950 роки)

Колектив Бібліотеки (1950-ті роки)

РОЗВИТОК КОМАНДИ

Нові виклики спонукали нас до постійного навчання, вдосконалення професійного рівня та обміну знаннями. Тому ми продовжували створювати умови для всебічного розвитку команди, використовуючи індивідуальний підхід до потреб працівників.

«Шукаємо і додаємо»: тренінг для бібліотекарів з наповнення статей авторитетними джерелами у Вікіпедії

НАЛАГОДЖЕННЯ ТА ПІДТРИМКА ЗВ'ЯЗКІВ ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ БІБЛІОТЕКАМИ

Для підвищення кваліфікації, обміну досвідом та подальшого застосування отриманих знань і навичок у роботі Бібліотеки шість наших працівників відвідали бібліотеки Італії, Грузії, Литви, Угорщини, Польщі та Великої Британії.

Розуміючи важливість підтримки партнерських відносин із зарубіжними колегами, сім працівників вивчали англійську та п'ять — польську мову.

ПІДТРИМКА ТА РОЗВИТОК КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ

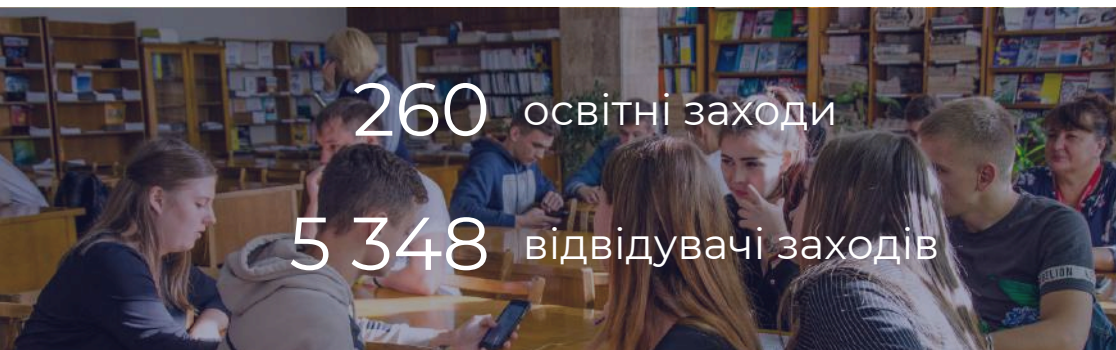
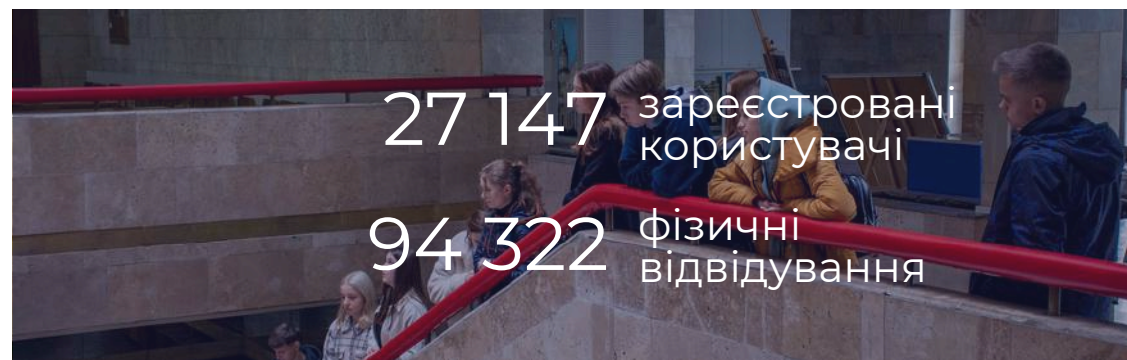
Збереження корпоративних традицій, колективні святкування визначних дат та заходи, спрямовані на підвищення залученості, розуміння цінностей організації, постійна участь у волонтерських ініціативах — усе це підтримувало командний дух наших працівників.

Найважливішим активом нашої команди став розвиток «культури довіри». Протягом року команда Бібліотеки ініціювала та брала участь у декількох корпоративних заходах, що сприяли її стійкості та розвитку, й у межах яких активно взаємодіяла зі спільнотою Університету.

БІБЛІОТЕКА В ЦИФРАХ

2 263 301 друкований фонд
24 132 видача літератури
16 753 довідки та консультації
10 773 підібрані джерела

16 426 682 завантаження з е-архіву
57 005 електронний архів
6 944 995 віртуальні відвідування

УДК 027.7:[378.6:62 «КПІ»](062.551)

Б-59

DOI: <https://doi.org/10.20535/librarykpi.report.2023>

Бібліотека КПІ. Річний звіт 2023 [Електронний ресурс] /
[упоряд.: О. Кобець, О. Родигіна ; літ. ред.: Ю. Корян ;
верстальник: А. Хоменко ; фотограф:
Є. Зуєва ; Наук.-техн. б-ка ім. Г. І. Денисенка]. — Київ,
2024. — 43 с. — Режим доступу :
<https://ela.kpi.ua/handle/123456789/65870>

Ліцензія Creative Commons «Attribution-ShareAlike» («Атрибуція — На тих самих умовах») 4.0 Всесвітня